

Dk. Donald Fowler, Asili za Agano la Kale, Mhadhara wa 8, Mfalme Mchungaji

© 2024 Don Fowler na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Don Fowler katika mafundisho yake juu ya asili ya Agano la Kale. Hiki ni kipindi cha 8, Sheperd King.

Naam, katika sehemu hii tutamalizia mawazo juu ya kuachiliwa na kuingia ndani ya mtu ambaye alipaswa kuanzisha kuachiliwa, ambaye ni mfalme.

Na tutafanya hivyo kwa kuzungumza juu ya moja ya sitiari muhimu zaidi kwa mfalme kupatikana, na hilo ni neno mchungaji. Lakini kwa sasa, wacha nitumie muda tu kumaliza mhadhara wetu wa mwisho kuhusu dhana ya kutolewa. Kwa hiyo, haikufanyika kamwe.

2 Mambo ya Nyakati 36:21 inasema kuna matokeo kwa hilo. Lakini lililo muhimu ni kujikumbusha kwamba Mungu aliinua dhamiri kwa ajili ya Israeli la kale. Dhamiri hiyo kwa Israeli la kale ilikuwa manabii.

Na hao walikuwa wapatanishi kutoka kwa Mwenyezi Mungu. Manabii walikuwa warithi wa Musa. Walipangwa na Mungu kuzungumza juu ya sheria kwa Israeli.

Na kwa hivyo, walipunguza shida kuhusu vitu kama kutolewa wakati halijafanyika. Kwa hiyo, hebu nitoe mawazo yako kwa nabii muhimu kama Isaya. Na kama tungeweza kutazama mistari michache tu katika Isaya sura ya 42, Mungu anaandika kupitia Isaya, tazama, mtumishi wangu ninayemtegemeza, mteule wangu ambaye nafsi yangu inapendezwa naye, nimeweka roho yangu juu yake, atawatolea mataifa haki.

Bila shaka, si wazi kuhusu mtumishi ni nani na jinsi yote yanavyofanya kazi. Kilicho wazi ni kwamba Mungu atamtumia mtumishi huyu kuleta haki. Hilo ni neno la kitaalamu; haki ni kile ambacho wafalme walipaswa kufanya kama watoa riziki na walinzi.

Na kwa hiyo, Mungu anapozungumza kuhusu huyu atakayeleta haki, angalia katika mstari wa 6 wa Isaya 42, Mimi ndimi Bwana, nimekuita katika haki, nami nitakushika mkono na kukulinda, nami nitakuweka uwe agano la watu, na nuru ya mataifa. Naye atafanya nini kama nuru kwa mataifa? Atafungua macho ya vipofu na kuwatoa wafungwa kutoka gerezani na wale wanaokaa gizani kutoka gerezani. Atakachofanya ni kuleta haki kwa kuwaweka watu huru.

Wafungwa wataachiliwa kutoka gerezani. Isaya anaonekana kuchukua dhana hiyo ya kile ambacho mtumishi huyu angefanya, na tunapofikia sura ya 61, ameendeleza

dhana ya mtumishi hata zaidi. Lakini hapo katika kifungu hicho maarufu, anaandika katika sura ya 61, Roho wa Bwana Mungu yu juu yangu, kwa sababu Bwana amenitia mafuta kuwahubiri wanyonge habari njema, amenituma ili kuwaganga waliovunjika moyo, kuwatangazia mateka uhuru wao, na wafungwa kufunguliwa kwao, kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa.

Sasa, kile ambacho Isaya anaonekana kufanya hapa ni kifungu ambacho kiko wazi kwa tafsiri mbalimbali, lakini kile ninachofikiri Isaya anaonekana kuwa amefanya ni kutumia msamiati wa kuachiliwa kuelezea kile mtumishi anayekuja atafanya. Na nadhani hii ni wazi zaidi anaposema mambo kama vile kutangaza uhuru kwa wafungwa. Neno uhuru ni neno deror .

Ni mojawapo ya maneno muhimu zaidi ya kutolewa kwa neno katika Biblia ya Kiebrania. Ninashuku kuwa anatumia hii kwa njia inayobadilika ili hazungumzii tu juu ya shida inayotokea kila baada ya miaka saba. Anaonekana kuwa anarejelea huduma ya kipekee ya kifalme ya mtumishi anayekuja.

Kwa maneno mengine, nadhani anaweza kurekebisha lugha ya kutolewa, akiirudisha mahali ilipotoka, kwa takwimu ya kifalme, mtumishi. Unajua, wakati mwingine, kama Wakristo, tunasahau kwamba hatuwezi kuelewa Biblia yetu ikiwa hatuelewi ufalme. Na maneno kama mtumishi—mwanzoni tunaona haya usoni, tunaangalia neno mtumishi, na tunajua kwamba hilo ni neno la kufariji kwa sababu mtumishi ni mtumwa kwelikweli.

Lakini tusichojua ni kwamba mtumwa ni neno la kifalme. Nani alijua? Naam, ndiyo sababu tunatazama video hii. Wafalme wa Kale wa Mashariki ya Karibu kwa kawaida walijionyesha kuwa watumwa wa mungu fulani.

Kwa kweli, mfalme alipoagiza kujengwa au kurekebisha kwa hekalu la mungu, kwa kawaida mfalme alijifaninisha kuwa mtumwa. Angechorwa sanamu zake akiwa amevaa vazi la kazi, ambalo lilimaanisha kwamba hakuwa na vazi la juu na vazi la chini. Mfalme alipigwa picha akiwa na kikapu cha uchafu kichwani na kushikilia kikapu hivi.

Yote ni kuonyesha picha ya mfalme kama mtumwa wa mungu. Anajenga hekalu kwa ajili ya mungu, na anatumia lugha ya kifalme kuelezea hilo, lakini inaonekana kinyume kwamba mfalme atajiita mtumwa kwa kufanya hivyo. Nafikiri ni jambo linalowezekana kabisa kwamba mtumishi ambaye Isaya anamzungumzia si mtu anayepinga ufalme; yeye ni sura ya kifalme.

Na hivyo, katika Isaya 61, Roho wa Bwana yu juu yangu, yeye ni Bwana amenitia mafuta. Vema, neno lililonipaka mafuta ni neno ambalo kutoka kwake tunapata neno letu la Kiingereza, Masihi. Kwa hivyo, nadhani Isaya 61 inaweza kuwa kifungu kinachoeleweka kwa urahisi kuelezea mtu anayekuja wa kifalme ambaye atatangaza

kuachiliwa, lakini labda ni urekebishaji wa dhana ya kutolewa ili kuelezea jinsi mfalme atakavyofanya kazi.

Atakuwa mtoaji na mlinzi. Lakini vyovyote iwavyo, Isaya 61 inatumiwa wazi na Bwana wetu katika Luka sura ya 4 kufunua utambulisho wa mfalme na shughuli. Katika Luka sura ya 4, tuna kifungu hiki cha kimkakati ambacho kinajulikana sana ; inahubiriwa katika Biblia, na ni kifungu ambacho Yesu anajidhihirisha kuwa mtumishi ambaye Isaya alitabiri katika Isaya 61.

Na kwa hivyo hapa katika injili ya Luka, hii ni uwasilishaji wa kwanza wa Yesu kama mtu wa kifalme na mfalme wa Israeli. Basi, akafika Nazareti, mji wa kwao, alikolelewa, na kama ilivyokuwa desturi yake, akaingia katika sinagogi siku ya Sabato, akasimama ili asome; akakabidhiwa kitabu cha nabii Isaya. Je, hilo si muhimu tu? Hakumfungua Isaya mwenyewe; inaonekana, alikabidhiwa.

Na hivyo, akakifungua kitabu; bila shaka, hakikuwa kitabu, kilikuwa gombo, na akapata mahali palipoandikwa: Isaya 61, Roho wa Bwana yu juu yangu kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini Injili. Amenituma kutangaza kufunguliwa kwake, aphasis, ambalo ni neno la Kiyunani kwa wokovu na kufunguliwa. Amenituma kuwatangazia wafungwa kufunguliwa kwao, vipofu kupata kuona tena, kuwaacha huru waliosetwa, na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa.

Naye anasimama katikati kabisa ya mstari wa 2 katika Isaya 61. Inaonekana kwamba kile Yesu alikuwa akifanya kilikuwa akiwatangazia watu wake katika Isaya, akijikana kwa watu wake katika enzi yake, kwamba mtu ambaye Isaya alizungumza juu yake sasa alikuwa hapa na kwamba Yesu alikuwa akitumia istilahi ya kuachiliwa ya Mambo ya Walawi 25 kama ilivyorekebisha na Isaya ili kufunua utambulisho wake wa sura ya 4 ya Luka. dhana. Kwa upande mmoja, Masihi yuko hapa, na atatangaza kufutwa kwa deni.

John Yoder aliandika kitabu cha kuvutia sana juu ya hili. Anaonekana pia kusema, hata hivyo, kwamba kile kielelezo cha kimsihi kinachokuja kitafanya ni kuponya vipofu. Anaunganisha huduma ya uponyaji ya Masihi na huduma ya kifalme ya mfalme wa Israeli ya kale, inayoonyeshwa katika kufuta madeni.

Kinyume na hadhira ya Waamerika, hadhira ya Yesu huko Nazareti inaonekana walielewa, angalau kwa sehemu, kile alichokuwa akidai. Alikuwa anadai kuwa mfalme wa Israeli. Waliona hilo halikubaliki kwa sababu waliona hilo kuwa jambo lisilofaa, na wakamkataa, na ni kwa aina fulani tu ya muujiza au ukombozi kutoka kwa Mungu ndipo kwa kweli aliweza kuokoa maisha yake katika tukio hilo.

Kwa hiyo, Yesu inaonekana alikuwa akitumia desturi ya kale ya kifalme ambapo Mungu ni mfalme kuanzisha kuachiliwa huru, na nitasema labda kwa herufi kubwa, labda akijitambulisha kuwa Mungu kwa sababu alikuwa anatangaza si kuachiliwa kila

baada ya miaka saba bali kuachiliwa ambako kulifungwa katika utambulisho wake mwenyewe kama Mungu mwenye mwili. Sasa, si kila mtu atakubaliana na hilo, na mimi mwenyewe siko tayari kubishana na jambo hilo, lakini kwa uwazi, jambo fulani la kiasi kikubwa linatokea katika Luka 4 anapotangaza utambulisho wake na kutangaza kuachiliwa. Wasomi watatofautiana kuhusu jinsi tunavyoielezea, lakini ninashuku inafungamana na urekebishaji wa Isaya 61 wa Mambo ya Walawi sura ya 25 ambapo tuna dhana maarufu ya yubile.

Kwa hivyo, kuna ukweli muhimu ambao ninashiriki nawe hapa au ninajaribu kushiriki nawe. Tunahitaji kusoma Biblia kwa ukamilifu. Tunahitaji kutafuta njia za kusoma Mambo ya Walawi 25, Isaya 61, na Luka 4. Tunahitaji kutafuta njia za kupata maana ya hayo yote.

Haitoshi tu kusema kwamba Mambo ya Walawi 25 imezuiwa kwa toleo ambalo nilikufundisha kulihusu. Tunahitaji kutafuta njia za kuelewa jinsi Isaya alitumia Mambo ya Walawi 25 na jinsi Yesu alivyotumia Isaya 61. Mpaka hilo lifanyike, nadhani tunafanya umaskini wa ujumbe wa kibiblia wenye utajiri mwingi.

Kwa hivyo, kwa vyovyote vile, nikiwa na hilo akilini, wacha nikurudishe kwenye toleo la zamani na nikuambie kuhusu excursus hii ya mchungaji kama cheo cha kifalme. Kile ambacho sikukuambia ni kwamba katika karibu kila toleo ambalo tumepata huko Mesopotamia, mfalme anajiita mchungaji. Hilo haliwezi kuwa bahati mbaya kwamba katika kila toleo ambalo mfalme alifuta madeni, alijitambulisha kwa watu wake kama mchungaji.

Kwa hiyo, tunachotaka kufanya ni kurejea katika kipindi cha kale cha Babeli na kukamata hatua hiyo na kisha kufahamu ni wapi haya yote yanapata maana katika Biblia. Kama vile nilivyokueleza kwa ufupi, ikiwa hatuelewi msamiati wa ufalme katika ulimwengu wa kale, hatutaelewa ujumbe wa Biblia, na nilitoa mfano wa mtumwa. Sasa, ninataka kukutolea mfano wa mchungaji.

Shepherd ni mojawapo ya vyeo na au tasfida za kifalme zinazojulikana sana katika Mashariki ya Karibu ya kale. Nina hati ambayo ninaweza kukuonyesha ambayo inataja mifano yote au takriban mifano yote ya wafalme wanaojitaja kuwa wachungaji. Ilikuwa ni mojawapo ya maonyesho maarufu, yanayoendelea, na ya kifalme ambayo tunayo katika Mashariki ya Karibu ya kale.

Daima iko katika Mashariki ya Karibu ya zamani. Daima ni jina chanya. Hatuna katika Mashariki ya Karibu ya kale matumizi ya mchungaji wa cheo. Hatuna hiyo kama neno mbaya. Daima ni neno zuri.

Ni neno ambalo limetengwa kubainisha shughuli kuu mbili za ufalme. Katika cheo cha mchungaji, yeye ni mtoaji na mlinzi. Kuna juzuu nzuri iliyoandikwa na mwandishi wa kisasa anayelitwa Tim Laniak .

Ninasahau mahali Tim anafundisha [Gordon-Conwell, Charolette], lakini ninaamini ni shule katika sehemu ya kaskazini-mashariki mwa nchi. Aliandika kitabu kilichochapishwa na. Nadhani inaweza kuwa Ivy Press, InterVarsity, au Tyndale, nilisahau ambayo. Jina la kitabu lilikuwa Shepherds After My Own Heart.

Nyuma ya kitabu hicho, anaorodhesha vyeo vyote vya kifalme vya wafalme wote wanaodai kuwa wachungaji. Anatuonyesha kuenea kwa cheo cha mchungaji wa wafalme katika Mashariki ya Karibu. Nitakalokuambia ni hili: Kati ya idadi kubwa ya wafalme walioishi na kutawala katika ulimwengu wa kale, hatuna hati kutoka kwao.

Lakini kutoka kwa wafalme hao ambao tuna hati kutoka kwao, wengi wa wafalme hao walijiita wenyewe wakati fulani au mwingine kuwa wachungaji. Mara nyingi, wangetumia aina mbalimbali za vivumishi, mchungaji mwadilifu, mchungaji mwadilifu, mchungaji mnyenyekevu, mchungaji mwenye bidii, na vivumishi vingi tofauti, vyote vikifanya kazi karibu na mchungaji wa cheo. Kuna jambo la maana sana, kwa hiyo, kati ya ukweli kwamba katika Mesopotamia ya kale, kila wakati kulikuwa na kuachiliwa, mfalme aliita mchungaji, na ukweli kwamba Mungu anajidhihirisha mwenyewe katika Agano la Kale na katika Agano Jipya kama mchungaji.

Kwa hivyo, tutakachofanya ni kuangalia baadhi ya vifungu katika maandiko, lakini kabla hatujafanya hivyo, nitakuwa nimekosea ikiwa singekueleza uhakika juu ya kuenea kwa cheo cha mchungaji katika Mashariki ya Karibu ya kale kwa wafalme ikiwa ni mfalme wa Sumeri, mfalme wa Akadia, mfalme wa Babeli, mfalme wa Misri, wafalme wote wa Mashariki ya Karibu ambao walituacha wenyewe kama hati za Mashariki ya Karibu. Lilikuwa ni jina la umuhimu mkubwa kwa sababu kila mara liliundwa ili kutoa hoja; jambo hususa la cheo hicho sikuzote lilikuwa zuri na lenye kupendeza kwa sababu lilikazia katika Mashariki ya Karibu ya kale kwamba mfalme ndiye mchungaji ambaye aliwaandalia na kuwalinda watu wake.

Kwa hivyo, hiki ni kichwa chenye nguvu ambacho kina maana nyingi kwa maandishi ambayo tunatafuta. Kwa hiyo, katika maelezo ya darasa langu hapa, ninatupeleka kwa, katika Agano la Kale, Mungu kama mchungaji. Ningeenda mbali zaidi na kukuambia kwamba katika Mwanzo 1 na 2, kuna maana ambayo Mungu anajionyesha kama mchungaji kwa sababu katika Mwanzo 1 na 2, Yeye anawapa na kuwalinda Adamu na Hawa.

Anawaruzuku ardhi watakaayo na kuwanywesha maji ya kudumu, na anawalinda kwa kuwa amewaweka mahali pa usalama. Anawaweka kwenye bustani. Sasa, hatujui chochote kuhusu ulimwengu nje ya bustani, lakini kile inachomaanisha katika Mwanzo 1 na 2 ni kwamba Mungu ndiye mfalme mkuu ambaye hutoa na kulinda.

Kwa hakika, nadhani ni usuli wa picha ya kale ya Mungu kuwa mkaribishaji-wageni, lakini hilo ni somo lingine ambalo nitahifadhi. Katika Agano la Kale, mahali pa kwanza ambapo tunafika ambapo Mungu anajiita mchungaji hasa ndani, au anatajwa kuwa mchungaji, ni katika Mwanzo sura ya 48. Na katika Mwanzo sura ya 48, mstari wa 15, tunasoma hili.

Ni katika baraka za Israeli wakati Israeli inapowaona wana wa Yusufu. Na kwa hiyo, tunasoma haya wakati Israeli walipombariki Yusufu na kusema katika sura ya 48, mstari wa 15, Mungu ambaye baba zangu Abrahamu na Isaka walitembea mbele zake, Mungu ambaye amekuwa mchungaji wangu maisha yangu yote hadi leo, yule mjumbe ambaye amenikomboa na maovu yote, awabariki vijana hawa na jina langu na likae ndani yao na majina ya baba zangu Abrahamu na Isaka. Na wakue na kuwa wingi katikati ya dunia.

Kwa hakika si bahati mbaya kwamba mara ya kwanza jina la mchungaji linatumiwa katika Mwanzo ni katika baraka za Yakobo kwa Yusufu na wanawe. Hilo linatukumbusha kwamba alielewa picha ya kale ya kifalme ya Mungu aliyemwabudu kwa sababu Mungu huyo alikuwa mtoaji na mlinzi. Amekuwa mchungaji wa maisha ya Yakobo.

Mojawapo ya matatizo tuliyo nayo, marafiki, na cheo mchungaji ni moja kwa moja evoke katika mawazo yetu mchungaji mchungaji. Tunayo picha hii ya Bwana wetu Yesu, ambaye kwa maneno ya mwimbaji, mchungaji mpole. Na ni nani kati yetu ambaye hajaona picha ya Yesu akiwa na kondoo mzuri mweupe, mwana-kondoo mchanga mikononi mwake? Kwa hiyo, tunafikiri juu ya hili karibu kabisa katika taswira ya uchungaji halisi na kondoo halisi.

Kwa hivyo, kama ningeweza kuanza hili kwa ufasaha zaidi kwa kukuambia mapema, ni jina la karibu wafalme wote muhimu katika Mashariki ya Karibu ya kale. Ikiwa tutaelewa jinsi Biblia inavyotumia neno hili, hasa Agano la Kale, inatubidi tuiweke akilini mwetu kwamba tumbo la kichwa si la kichungaji tena. Natumai unasikia hii.

Matrix ya kichwa sio ya kichungaji tena lakini ni ya kifalme. Wakati fulani katika nyakati za kale kabisa, sanamu ya kichungaji ilitumika kuonyesha mawazo ambayo wafalme walitaka kukuza. Lakini wakati fulani, ni nani anayejua ni lini, hakika haikuwa wakati, ilikoma kuwa kimsingi ya uchungaji na ikawa ya kifalme.

Acha nionyeshe jinsi tulivyofanya jambo lile lile. Katika utamaduni wetu, wengi wetu ambao tumeenda kanisani huwaita wahudumu wetu kama wachungaji wetu. Mchungaji ni neno la Kilatini kwa mchungaji.

Tunaelekea kuifikiria kama ilivyo: kichwa. Mchungaji ni kitu ambacho huwezi kamwe kutumia kwa fundi wako. Ni kitu ambacho hautawahi kutumia kwa wakala wako wa bima.

Mchungaji ndiye kiongozi rasmi wa kanisa. Imepoteza kwa kiasi kikubwa taswira yake ya asili, ambayo ilitoka kwa kondoo na wachungaji, na sasa imekuwa cheo. Kwa hiyo, ilikuwa hapo zamani zaidi tu kwa sababu cheo kilikuwa kimefungwa moja kwa moja na ufalme.

Kwa hiyo, Yakobo anaposema, Bwana amekuwa mchungaji wangu maisha yangu yote, pengine, karibu bila shaka, haongei kuhusu mchungaji kwa maana ya uchungaji. Anazungumza juu yake kwa maana ya kifalme, ambapo Mungu alikuwa mtoaji wake na mlinzi wake. Kifungu cha pili katika Mwanzo ambapo hii inaonekana ni katika Mwanzo 49, sura iliyotolewa kwa baraka kamili, na tunasoma hili kuhusu Yusufu.

Upinde wake, katika mstari wa 24, ulibaki imara , na mikono yake ilikuwa na nguvu kutoka kwa mikono ya shujaa wa Yakobo. Kutoka hapo ni mchungaji, jiwe au mwamba wa Israeli. Sasa unaweza kusema wazi katika Mwanzo 49 mstari wa 24 ameunganisha maneno mawili yanayoonekana kutounganishwa, mchungaji na mwamba.

Zinatenganishwa tu ikiwa tutazisoma kihalisi. Ikiwa tunayasoma kama maneno ya kifalme, basi ni wakati huo huo. Yeye ndiye mfalme, ambaye ni mchungaji, ambaye ni mtoaji na mlinzi.

Yeye ndiye mfalme ambaye ni mwamba. Katika hali hiyo, yeye ndiye mtoaji na mlinzi kwa maana kwamba mwamba hutoa nguvu na usalama. Kwa hiyo, kile tunachokiona katika kitabu cha kwanza kabisa cha kanuni za Agano la Kale ni ufahamu kwamba Mungu ndiye mchungaji na kwamba taswira ya mchungaji si taswira ya ulimwengu wa wanyama tena.

Ni taswira ambayo ilikuja kujumuishwa katika shughuli pacha za mfalme kama mtoaji na mlinzi. Kwa hiyo, kwa kuzingatia hilo, tunaweza kutupeleka kwenye kifungu maarufu zaidi cha uchungaji, hakika katika Agano la Kale, labda katika Jipya. Ni Zaburi 23.

Kwa hivyo, tunachotaribu kukuonyesha ni kwamba Zaburi 23 ni kifungu ambacho kimetumiwa vibaya kwa kiasi kikubwa. Na sina budi kukuambia kuwa nikiwa nafundisha hivi sasa, niligundua kuwa sina kitabu nilichotaka kuleta nikisome kwa sababu kiufundi siko darasani, niko kwenye chumba cha video. Na kwa hivyo, sikuleta hati hii.

Labda wakati seti hii ya mihadhara inapokamilika, na nikirudi nyumbani jioni hii, ninaweza kukumbuka kuleta kitabu hicho pamoja nami. Lakini sababu ya mimi kusema hayo yote ni kukuambia Zaburi ya 23, mwanzoni bila haya, inaonekana kama Zaburi kuhusu kondoo na wachungaji. Hivyo ndivyo karibu kila mtu anaelewa Zaburi.

Lakini hiyo haifanyi kazi kabisa unapofika kwenye nusu ya pili ya Zaburi. Kwa hiyo inaanza na tamko kwamba Bwana ndiye mchungaji wangu. Sasa, unaponisikia nikizungumza nawe sasa, tunajaribu kuweka hoja kwamba inasadikika kwamba kile mtunga-zaburi alikuwa akisema ni kwamba Bwana ndiye mchungaji wangu na hiyo ilimaanisha katika lugha yao, Bwana ndiye mfalme wangu.

sitapungukiwa na kitu. Hunilaza katika malisho ya kijani kibichi. Ananiongoza kando ya maji ya utulivu.

Anarudisha maisha yangu. Ananiongoza katika njia za haki kwa ajili ya jina lake. Naam, ili kuifanya iaminike zaidi kwako, nina maandishi ya kifalme kutoka kwa mfalme wa Ashuru aitwaye Tukulti-Ninurta I ambayo yanafanana sana na Zaburi 23 hivi kwamba wanafunzi wangu wanaposikia hili, wanashtuka tu.

Na inaeleza kwa uwazi sana, na nadhani bila ubishi, kwamba Zaburi ya 23 haielezi kikweli, haielezi kabisa kondoo na wachungaji, inamwelezea Mungu kama mtoaji na mlinzi. Kwa hivyo kile Zaburi 23 inachosema kwa hakika ni Bwana ndiye mfalme wangu, na nusu ya kwanza ya Zaburi imegawanywa katika kutuambia jinsi Mungu anavyotoa. Yeye hutoa malisho ya kijani, hutoa maji ya utulivu, na kadhalika na kadhalika.

Kila mtu ambaye amewahi kusoma hii ameshangaa kwa nini anahama kutoka kwa taswira hiyo katika kipindi cha pili hadi taswira inayoonekana kuwa tofauti kabisa. Nijapopita kati ya bonde la uvuli wa mauti, sitaogopa mabaya kwa maana wewe upo pamoja nami. Fimbo yako na fimbo yako, vema, hapo unakwenda.

Kama mfalme, Mungu ana fimbo ya kifalme au fimbo, na wako pamoja nami. Wananifariji. Waandaa meza mbele yangu, Machoni pa adui zangu; umenipaka mafuta kichwani, na kikombe changu kinafurika. Hakika wema na fadhili zitanifuata siku zote za maisha yangu, nami nitakaa nyumbani mwa Bwana milele.

Vema, dakika moja, anazungumza kuhusu mandhari nzuri ya kichungaji; Ninaweka dau kuwa unaweza kuiona tu pamoja nami: Mungu ndiye mfalme, amezungukwa na kondoo hawa wote wazuri, weupe na safi. Katika taswira inayofuata, anazungumza kuhusu Mungu kutoa usalama mbele ya adui zake. Kwa hakika, sina uhakika ni kiasi gani cha kukuambia na ni kiasi gani nisikuambie; tunafanya haya yote kama mara ya kwanza katika uwasilishaji wa mihadhara ya wiki hii.

Lakini katika kitabu cha Yoshua, una mfano wa kile anachozungumzia: unaandaa meza mbele yangu mbele ya adui zangu. Unaweza kukumbuka katika kifungu hicho cha Yoshua kwamba Adonai Bezeki ameshindwa. Je, ni Yoshua, au ni Waamuzi? Kumbukumbu yangu inaniteleza sasa hivi. Lakini kwa vyovyote vile, Adonai Bezeki ameshindwa, na akiwa mfalme aliyeshindwa, anaketi chini ya meza ya Yoshua, na hapo aonyesha ujitiisho kwa Yoshua anayeshinda.

Vema, haya yote yamekusudiwa kutuambia kwamba wakati mfalme angeshinda vita, inaonekana, katika hali fulani, angemchukua mfalme aliyetekwa na kumweka chini ya meza yake kama ishara ya kunyenyekea na ushindi wa mfalme. Kwa hiyo katika nusu ya pili ya Zaburi 23, Mungu anaunganisha Zaburi kwa kuonyesha jinsi Mungu mfalme amewashinda maadui na kumweka adui yake chini ya meza ya mfalme wa Israeli. Kwa hivyo kile tulichonacho kinachounganisha Zaburi 23 sio kila kitu kwenye Zaburi kinahusika na taswira ya mchungaji, kila kitu katika Zaburi kinahusika na taswira ya kifalme.

Katika nusu ya kwanza ya Zaburi, Mungu ndiye mtoaaji. Katika nusu ya pili, Mungu ndiye mlinzi. Kwa hiyo, katika lugha ya kuachiliwa ya Mashariki ya Karibu ya kale, mfalme anajitaja kuwa mchungaji kwa sababu hiyo inamaanisha mfalme hutoa na kulinda.

Zaburi 23 inamwonyesha Mungu kwa njia sawa. Sasa, hili si darasa la kujifunza Biblia kwa kila mmoja, kwa hivyo sina budi kuwa mwangalifu nisipoteze muda kwa jambo moja. Lakini kuna makala ya ajabu ya Pamela Milne, ambamo anaonyesha kwa ufasaha kwamba lugha ya Zaburi 23 imechukuliwa kutoka katika safari ya Kutoka.

Kwa maneno mengine, msamiati huo unafanana na Zaburi 23, lugha ya Israeli ikipitia jangwani. Na kwa hivyo, kile inachofanya ni kusema baadaye, inaonyesha kwamba Mungu anafanya hivi kwa ajili yetu leo pia. Kama vile Mungu alijionyesha kuwa mfalme katika Kutoka, kwa hivyo hayuko katika kuzunguka-zunguka nyikani, kwa hivyo sasa anajionyesha kuwa mfalme katika kipindi cha ufalme.

Kwa hivyo, ninachokusudia kujaribu kukuonyesha ni kwamba tunapopata kushughulikia jambo hili, itatusaidia kuelewa jinsi neno mchungaji ni neno la kifalme, na lina maana kubwa katika sehemu nyingine ya Biblia. Kwa hiyo, acha nikuvutie kwenye sura ya 5 ya Mika. Katika Mika sura ya 5, tuna nafasi ya kwanza katika maandiko ya Biblia ambapo neno Mika limetumiwa katika kifungu cha kimasiya. Kwa hiyo, kama ulienda pamoja nami kwenye Mika sura ya 5, Mika anaandika hivi: Jipange kwa vikosi, enyi binti wa vikosi, wametuhusuru kwa fimbo, watampiga mwamuzi wa Israeli shavuni.

Hakimu, bila shaka, ni neno la kifalme na pia neno la utawala. Lakini wewe, Bethlehemu Efrata, ni mdogo sana kuwa miongoni mwa jamaa za Yuda, kutoka kwako wewe, mmoja atatoka kwangu ili awe mtawala katika Israeli. Mienendo yake ni tangu zamani za kale, tangu siku za milele, tangu siku za kale. Kwa hiyo, atawaacha mpaka wakati ambapo mwanamke aliye katika utungu wa kuzaa atazaa mtoto, ndipo mabaki ya ndugu zake watarudi kwa Waisraeli, naye atasimama na kuchunga kundi lake.

Sawa, anachofanya hapa ni kitu cha kushangaza, nadhani. Anatuambia kwamba kuna mtu anayekuja ambaye atakuja kutoka Bethlehemu, na kile mtu huyu anayekuja atafanya ni kwamba atazaliwa na mwanamke ili kuwakomboa watu wake ili kwamba alichunge kundi lake. Hii ni ya kuvutia sana kwa sababu Kristo mwenyewe alizaliwa Bethlehemu, bila shaka, na mwanamke, na anachofanya ni kujitambulisha katika Agano Jipya kama mchungaji wa Israeli.

Kwa hiyo, kama tunaweza kujikumbusha basi kwamba mchungaji ina maana ya kutawala, kutenda kama mfalme, tuna uhusiano basi kati ya utabiri wa kuja mchungaji na mfalme katika Mika 5, ya kwanza kile ningeita matumizi ya kimasiya waziwazi ya neno mchungaji. Pengine kifungu cha kushangaza zaidi ambacho tunacho katika Agano la Kale kinatoka kwa tarehe ya baadaye. Ni Ezekieli, na katika Ezekieli, anatoa karibu sura nzima ya kitabu chake kwa kisa pekee katika Agano la Kale ambapo tuna sitiari ya mchungaji iliyoendelezwa kwa mafumbo.

Kwa maneno mengine, sura nzima imetolewa kwa kitu cha kipekee. Ni sitiari ya mchungaji, ambayo siku zote inahusu ufalme, lakini anaiwasilisha kwa mtindo wa kitamathali kuelezea shughuli ya mtu anayekuja, na kisha anachofanya ni kuhitimisha hii mwishoni kwa kusema katika mstari wa 22 katika sura yake ndefu ya sitiari katika mstari wa 22, kwa hiyo nitawaokoa kundi langu, na kondoo mwingine, na sitakuwa hakimu na kondoo mwingine. aya ya ajabu na muhimu, kisha nitaweka juu yao mchungaji mmoja, mtumishi wangu Daudi, naye atawalisha, atawalisha yeye mwenyewe na kuwa mchungaji wao, na mimi, Bwana, nitakuwa Mungu wao, na mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu kati yao. Nadhani hiki ni kifungu kingine ambacho ningesea ni cha kimasihi cha kushangaza.

Daudi aliandika juu ya Mungu kama mchungaji wa Israeli, na sasa Ezekieli, kufikia wakati wa Ezekieli, Daudi alikuwa ameenda kwa karne tano, na hivyo Ezekieli anasema, nitaweka juu yao mchungaji mmoja, mtumishi wangu Daudi, na bila shaka Agano Jipya huonyesha Yesu kama mwana wa Daudi, na hivyo kile tulicho nacho ambacho nadhani ni cha kushangaza sana hapa, au kwa kweli vitu vingi, ambavyo ni udhihirisho wa Mungu mwenyewe. Acha nikuonyeshe kifungu hicho kwa mara nyingine tena. Nitaweka juu yao mchungaji mmoja, mtumishi wangu Daudi, na katika mstari wa 24, nitakuwa Mungu wao, na mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu kati yao.

Alichokifanya hapa ni kuunganisha mchungaji na mfalme ajaye, pamoja na uwepo wa Mungu mwenyewe, na hii, bila shaka, inalingana kikamilifu na uwakilishi binafsi wa Yesu ambao tunasoma juu yake kwa kasi sana katika Yohana sura ya 10. Ezekieli 34 imeonyeshwa kwa ufafanuzi kuwa msingi wa kifungu cha mchungaji mkuu zaidi katika Agano Jipya, ambacho ni Yohana 10. Lugha moja katika Yohana 10 ni maneno mengine mengi katika Yohana 10 ambayo ni mchungaji katika Yohana 10. kutoka kwa Ezekieli 34.

Sasa basi, kabla hatujafika kwenye Yohana 10, ambayo ni zaidi ya vigezo vya asili ya Agano la Kale, labda naweza kuepukana nayo kwa kuwa hakuna mtu hapa wa kunizuia sasa hivi. Kabla hatujafikia hilo, wacha nikupeleke kwenye kifungu cha mwisho cha matokeo. Inatujia kutoka kwa Zekaria sura ya 10, 11, na 13, na vifungu hivi ni muhimu sana kwa sababu katika nusu ya pili ya Zekaria, binafsi, nadhani Zekaria ni mojawapo ya vitabu vigumu sana katika Agano la Kale kutafsiri.

Katika nusu ya pili ya Zekaria, anazungumza juu ya sura hii ya mchungaji inayokuja, na anamrejelea katika Zekaria kama mchungaji aliyepigwa. Kwa kweli ni mahali pa kwanza ambapo anazungumza waziwazi juu ya mchungaji huyu anayekuja kama mtu ambaye amepigwa. Na kwa hivyo, huyu anayeitwa mchungaji anayeteseka ambaye anachukua sehemu nzuri zaidi ya sura kadhaa za Zekaria ni mahali pa kwanza ambapo anaonyeshwa kama amepigwa au kitu kando ya mstari huo.

Sasa, kinachovutia sana ni kwamba anapiga picha mtu anayekuja kama mfalme wa kifalme. Na kwa hivyo, ikiwa ninaweza kukuelezea katika sura ya 9, kifungu ambacho kilitumiwa haswa katika moja ya uwasilishaji muhimu wa Kristo, kifungu kinatuambia katika sura ya 9 ya Zekaria, Furahi sana, Ee binti Sayuni! Piga kelele kwa shangwe, Ee binti Yerusalemu! Tazama, mfalme wako anakuja kwako. Yeye ni mwenye haki na amejaliwa wokovu, mnyenyekevu na amepanda punda, hata juu ya mwana-punda, mtoto wa punda, na kisha ataleta amani kwa niaba ya Israeli.

Kweli, kifungu hiki kinatumika . Ni kana kwamba nusu ya pili ya Zekaria ina msisitizo au lengo lake kuu la kuzungumza juu ya mchungaji anayekuja Yerusalemu na kupanda punda ndani ya jiji ili kutangazwa kuwa mfalme wa Israeli. Injili zote nne zinarekodi tukio hili katika nafsi ya Kristo. Anapokaribia mwisho wa maisha yake, tendo lake kuu la mwisho la ufunuo kwa watu wake ni kupanda ndani ya jiji juu ya punda, akijitangaza mwenyewe kuwa mfano wa mchungaji wa Israeli.

Sasa, huyo mchungaji anamaanisha mfalme, naye anakuja kujitambulisha kama mfalme, ngoja nikuelezee, hatutaenda sana kwenye kanda hii, lakini nataka kuhakikisha kwamba nimeileta kwako kwa ushikamano niwezavyo kwa sababu ni hotuba na siwezi kusikia maswali yako, lakini anapokelewa na wasikilizaji wake katika Injili zote nne, anapokelewa kama mfalme. Wanatambua anapoingia mjini, wanatambua kwamba anakuja kuwa mchungaji wa Israeli, na wanamkaribisha, wanampigia kelele, Hosana, wanaweka mitende, mitende, matawi katika njia yake. Nimesahau sasa ni yupi kati ya wafalme wa Makabayo, mmoja wa wale wa mwisho ajapo Yerusalemu, anakuja hivi, na wasikilizaji walitambua kwamba alikuwa akijionyesha kuwa mfalme wa Israeli, na katika kitabu cha Makabayo, mojawapo ya vitabu vitatu, kinasema hasa kwamba walimkaribisha wakisema, Hosana, wakaweka mitende, na mitende kama mfalme wa Israeli, wakamkaribisha.

Yesu alipoingia juu ya punda, basi, ni muhimu sana kwangu kuwaambia hii haikuwa kauli ya kupinga kifalme. Hakuwa anakuja kwa unyenyekevu kana kwamba hakuwa

mfalme; alikuwa akija kama mfalme wa Israeli, na wasikilizaji walitambua hilo, nao wakamkaribisha kwa furaha kama mfalme wa Israeli. Yaonekana ni pale aliposhindwa na maadili yao kuwa mfalme wa Israeli ndipo walipomkataa. Pilato alifanya uhusiano wa moja kwa moja na tangazo la kifalme la yeye mwenyewe kuwa mfalme, Pilato alitambua hilo na akalifanya liandikwe juu ya msalaba, mfalme wa Wayahudi, katika kudhihaki dai lake la kuwa mfalme.

Sasa, tunajua kwa mtazamo wa Kikristo kwamba Yesu alikuja kuwa mfalme wa Israeli, lakini mfalme wa aina nyingine, lakini kile ambacho ningependekeza kwetu ni kwamba kwa kuingia juu ya punda, alikuwa akiomba mazoea mawili ya kale ya wafalme kuwa mtoaji wao na mlinzi wao. Angewaruzuku, si tu malisho mabichi na maji ya utulivu. Angewapa mkate wa uzima. Hakuja tu kuwalinda na maadui, bali kuwalinda milele kwa kuwaandalia uzima wa milele.

Kama mchungaji wa Israeli, Yesu alikuja kutoa na kulinda kwa njia za kawaida ambazo wafalme wangepanya katika Agano la Kale. Hata hivyo, Yesu hakutoa tu kuwa mfalme ambaye angeishi miaka 40 na kisha kufa, alikuja kuwaandalia na kuwalinda kwa njia za milele. Kwa hiyo, alichotumia ni miundo ya kale ya ufalme kuelezea asili ya ufalme wake, ambao ulikuwa ufalme, lakini ufalme ambao ulitoa kwa raia wake milele.

Kwa hiyo, tukiwa na usuli huo akilini, tunaweza kuelekeza mawazo yetu kwenye mtazamo wa haraka kiasi wa Yohana sura ya 10 katika Agano Jipya. Kabla hatujafika kwa Yohana, acha nikukumbushe kwamba katika Mathayo, Yesu pia anaitwa mchungaji wa Israeli. Kuna mengi ya kujifunza kuhusu Biblia.

Nimekuwa nikisoma kitabu hiki kwa miaka 50 na kwa uaminifu, nimekuna tu. Inavutia sana kwani inatufunulia sio tu Mungu ni nani bali kile ambacho Mungu anafanya. Kwa hiyo, katika Yohana sura ya 10, Yohana anamtambulisha Yesu kwa njia ya ajabu kwa sababu Yesu ndiye Musa mpya na Musa mpya, lakini Musa mpya sasa ni Mungu.

Kwa hiyo, kama ningeweza kuelekeza fikira zako haraka kwa Yohana sura ya 1, Yohana anapotuletea utambulisho wa Masihi wa Israeli, anamwasilisha kwa njia ambazo ni tofauti kabisa inaonekana. Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwa Mungu, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye anaendelea kutupa doxology ambayo inaturudisha kwenye uumbaji. Kwa hiyo, anapozungumza kuhusu Yesu kuwa Neno, Yohana anaweka wazi kabisa kwamba huyu ndiye Yesu; Yesu wa sasa ndiye Neno aliyeumbwa katika Mwanzo 1 na 2. Baada ya kueleza jambo hilo, kisha anaendelea kusema, lakini wote waliompokea aliwapa haki, katika mstari wa 12, wa kufanyika watoto wa Mungu.

Ni istilahi inayoonekana tu hapa katika Yohana, kwa wale wanaoamini katika jina lake. Bila shaka, jina Yesu linamaanisha kwamba ataokoa. Waliozaliwa si kwa damu, wala si kwa mapenzi ya mwili, wala si kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu.

Na kisha Yohana anataka uelewe ni nani Masihi wa Israeli. Katika mstari wa 14, Neno alifanyika mwili na akakaa kwetu. Yohana anajenga neno hapa; ni nomino ya kuunda maskani, na anaigeuza kuwa kitenzi.

Naye akakaa kwetu, nasi tukauona utukufu wake, utukufu kama wa Mwana pekee atokaye kwa Baba ; amejaa neema na kweli. Vema, anachofanya Yohana hapa hakionekani; Nimefanya kazi nyingi juu ya hili; anachofanya ni kuzungumza juu ya Musa. Na wasomaji wa Biblia ya Kiingereza wanaweza kusamehewa ikiwa hawaoni uhusiano huo.

Lakini kwa kweli, alikaa kati yetu, na Yohana anasema, tuliuaona utukufu wake, kama wa Mwana pekee, amejaa neema na kweli. Vema, unaweza kukumbuka katika hadithi ya Musa, wakati Musa ana wakati wake wa karibu zaidi na Mungu, Musa anamaliza wakati huo kwa kumwambia Mungu, nionyeshe utukufu wako. Na Mungu anamwambia Musa, kwa kujibu swali hilo, Mungu anasema, vema, huwezi kuuona utukufu wangu.

Kwa hiyo badala yake, kile ambacho Mungu anamfunulia, ikiwa kifungu kimerudi katika Kutoka 33 na 34, hasa katika sura ya 34 ya Kutoka, hapo Mungu anasema kwamba anamweka katika ufa wa mwamba, na kisha anapita mbele yake, sifa zake, na kisha anamweleza katika Kutoka 34, 6 na 7, maana ya jina la kimungu. Kwa hiyo anampa kanuni ya imani maarufu ya Agano la Kale kuhusu Mungu na kufunua kwamba utukufu wake umefunuliwa kwa jina lake. Na sasa Yohana anafunua jambo hilo katika utu wa Yesu Kristo.

Kwa hivyo kile Yohana anachofanya katika sura ya 1, kufanya hadithi ndefu fupi, anachofanya ni kwamba ameweka msingi wa injili yote kwa kutufunulia kwamba Yesu ndiye Musa mpya. Yeye ndiye mfalme mpya. Yeye ni Musa mpya, ambaye pia ni Mungu mwenye mwili.

Ni ufunuo wa kustaajabisha papa hapa, na unaweka msingi, kwa hiyo, kwa kile Yohana anachotaka tuelewe kuhusu utambulisho wa Masihi wa Israeli. Na utambulisho wake ni kwamba yeye ni Musa na Daudi, lakini pia ni Mungu mwenye mwili. Na huo ndio ujumbe kamili ambao Yesu atatumia, ambao Yohana atatumia kotekote katika injili, kama inavyothibitishwa na uhakika wa kwamba anajitaja kuwa Mimi Ndiye Mkuu.

Ni ufunuo. Kwa hiyo, katika injili ya Yohana, nadhani, Yohana ana, kama lengo lake kuu la kufunua sio tu Yesu ni nani, yeye ni Musa mpya na Mungu katika mwili, lakini kile ambacho Musa huyu mpya anaweza kutufanyia ambacho Musa wa zamani alifanya, lakini alifanya kwa njia ndogo kuliko vile Musa mpya anaweza kufanya. Kwa hivyo, tukiwa na hilo akilini, tunaweza kuweka jukwaa la Yohana sura ya 10, na pengine tutachukua na kujiandaa kwa hotuba ya Yohana 10 katika saa inayofuata ya

darasa. Lakini katika Yohana sura ya 10, Yesu anachofanya ni kutumia sitiari ya mchungaji kujidhihirisha kuwa Mungu-Mfalme wa enzi mpya.

Kwa hiyo, kabla hatujafanya hivyo, wacha niwaambie tu, halafu labda tutamalizia mapumziko yetu hapa. Yohana 10 ina mbele yake sura ndefu zaidi ya uponyaji katika Agano Jipya lote, kwa hakika, kwa jambo hilo la kweli, Biblia nzima. Sura zote zimetolewa kwa maelezo ya uponyaji wa kipofu.

Kisha, katika sura ya 10, Yesu anajifunua mwenyewe kuwa Mungu wa Israeli. Unaweza kukumbuka nyuma katika Isaya 61 kwamba sura inayokuja ingeponya vipofu. Rudi na usome Isaya 42, nawe utasema kwamba pale, Masihi ndiye mponyaji wa vipofu.

Na katika Mathayo, Yesu anafanya jambo lile lile wakati Yohana Mbatizaji yuko gerezeni na anakaribia kufa, hivyo anawaambia wanafunzi wake waende kwa Yesu na kumuuliza, je, wewe ni Masihi kweli, au tumtazamie mtu mwingine? Yesu anasema, nendeni mkamwambie Yohana hayo mnayoyaona. Wafu wanafufuliwa, na vipofu wanaponywa. Naam, Mfalme wa Israeli Masihi ana kiumbe ambaye ataponya vipofu kama utendaji wake.

Kutoa sura nzima ya tisa kwa uponyaji wa vipofu ni msingi muhimu wa sura ya 10, ambamo Yesu anaonyeshwa kama Mchungaji Mwema. Kwa msingi huo akilini, labda nimeweka jukwaa kwa ajili ya hotuba yetu inayofuata, ambayo inaweza kuzingatia kikamilifu kifungu cha Mchungaji Mwema cha Yohana 10. Kisha, tunaweza kumaliza lugha ya kutolewa ambayo tulianza katika mihadhara iliyopita.

Asante sana kwa umakini wako.

Huyu ni Dk. Don Fowler katika mafundisho yake juu ya asili ya Agano la Kale. Hiki ni kipindi cha 8, Sheperd King.